

MantelzorgNL

Jaardocument

2022

Inhoudsopgave

Jaardocument 2022

Inhoudsopgave

Onze
organisatie in
vogelvlucht

Onze
verenigings-
activiteiten

Onze
stichtings-
activiteiten

Onze
innovatie-
projecten

Onze
ledenraad

Onze
raad van toezicht

Voorwoord van onze bestuurder

Voorwoord van onze Bestuurder

Als nieuwe bestuurder heb ik veel gelezen en gehoord over het afgelopen jaar. Wat mij opviel, is dat MantelzorgNL veel heeft gedaan en een aantal mooie successen bereikte. Zo ligt er een heldere visie op mantelzorg richting 2040, met een nieuw denkkader. Hiermee gaf MantelzorgNL input aan de Kabinetsvisie op mantelzorg en de uitvoeringsagenda mantelzorg. Ook mooi is de database die door MantelzorgNL is ontwikkeld met inspirerende voorbeelden van mantelzorgondersteuning.

Een ander succes die het vermelden zeker waard is, is de zeer goed ontvangen 1e editie van de Masterclass Strategie Ontwikkeling voor bestuurders van mantelzorg ondersteunende organisaties waarin complexe maatschappelijke ontwikkelingen en de invloed hiervan op de toekomst van mantelzorg aan bod kwamen. De Masterclass krijgt in 2023 zeker een vervolg. Dit geldt ook voor een groot aantal andere projecten van MantelzorgNL.

Als bestuurder zoek ik altijd naar wat mensen willen. Alleen van daaruit is verandering mogelijk. Juist in een tijd waarin wordt verwacht dat cliënten en mantelzorgers steeds meer zelf gaan doen, moet het vanzelfsprekend zijn dat er gepraat wordt met de mantelzorgers en niet over of voor hen. Het gaat om wat wil of kan de mantelzorgers doen en is daarvoor nodig. Alleen dan kom je nader tot elkaar en daar wil ik me voor inzetten.

Om samen een bijdrage aan ons toekomstbeeld te leveren: een mantelzorgvriendelijke samenleving.

Esther Hendriks
Bestuurder MantelzorgNL

Onze organisatie in 2022 In vogelvlucht

Een vereniging en een stichting

MantelzorgNL bestaat uit een vereniging en een stichting. Met de vereniging komen wij op voor de belangen van alle mantelzorgers in Nederland. Met de stichting richten wij ons op organisaties die mantelzorgers ondersteunen. Dit doen wij onder de merknaam MantelzorgNLpro.

Vier programmalijnen

Binnen MantelzorgNL werken wij aan de hand van vier programmalijnen. Deze lijnen zijn:

- 1) Mantelzorgers worden herkend en erkend
- 2) Mantelzorg is een vrije keuze
- 3) De ondersteuning is van een goed niveau
- 4) Lokaal: krachtige ondersteuningsstructuur.

Daarnaast werken wij aan innovatieprojecten en vanuit MantelzorgNLpro worden betaalde producten en diensten ontwikkeld en geleverd. Voor 2022 hebben wij een viertal nieuwe ambities geformuleerd die vertaald zijn in projecten welke zijn ondergebracht in de programmalijnen.

Ga naar de kerngegevens

Onze organisatie in 2022

Cijfers en Feiten

Wij zijn dagelijks bezig om de belangen van bijna 5 miljoen mantelzorgers te behartigen. Wij proberen zoveel mogelijk mantelzorgers te bereiken en hen te ondersteunen.

De cijfers van MantelzorgNL in 2022.

38 medewerkers
28 freelancers
26 vrijwilligers

personeel

4.954

behandelde vragen

1.094.907 Facebook hits
272.830 LinkedIn views
30.550 Instagram views

bereik social media

346.126

bezoekers website

438 organisaties
5374 leden

achterban

Programmalijn 1
**Mantelzorgers
worden herkend
en erkend**

Wij willen niet alleen bereiken dat de mantelzorgers zichzelf herkent als mantelzorgers maar ook dat de samenleving hem of haar als mantelzorgers herkent en zijn of haar bijdrage aan de kwaliteit van onze samenleving erkent én waardeert.

Mantelzorg moet een gewoon én bijzonder onderdeel zijn van het leven van elke burger in Nederland. Een samenleving die vraagt om langer en meer voor elkaar te zorgen, heeft handvatten nodig om dit waar te maken. Wij stimuleren het gesprek over zorgen voor elkaar door relevante thema's aan te dragen. Iedereen krijgt immers met mantelzorgers te maken: je bent het, wordt het of hebt er uiteindelijk één nodig.

[> Naar programmalijn 2](#)

**Lees hier het rapport
over mantelzorg-
waardering in
Nederland**

**Dag van de
Mantelzorg 2022:
Lees de verhalen
van de onzichtbare
helden**

Enkele highlights in 2022

- een nieuw denkader voor mantelzorg richting 2040
- input aan de Kabinetsvisie en de uitvoeringsagenda mantelzorg
- een rapport over mantelzorgwaardering in de 352 gemeenten
- een nieuwe campagne "Voorbereiden op mantelzorg" ontwikkeld
- de "Dag van de mantelzorg" met een campagne onder de aandacht gebracht en steunpunten gefaciliteerd
- de "Week van de jonge mantelzorgers" gefaciliteerd
- continu pers en media aandacht

Programmaliijn 2
Mantelzorg is een vrije keuze

Wij ondersteunen mantelzorgers en behartigt hun belangen vanuit de visie dat mantelzorg een vrije keuze moet zijn en geen verplichting. Mantelzorgers moeten voldoende handeling

Wij vinden dat mantelzorgers voldoende handelingsperspectief moeten hebben, dat wil zeggen: mantelzorgers moeten zelf kunnen bepalen hoe ver zij kunnen en willen gaan in die zorg. De manier waarop iemand kan of wil mantelzorgen is ook afhankelijk van de relatie die je vóór er een zorgvraag ontstond met elkaar had. Belangrijk speerpunt hierbij is het voorkomen van overbelasting. Momenteel raakt circa 10% van de mantelzorgers chronisch zwaar overbelast. Wij dragen bij aan het bevorderen van inzicht in de factoren die leiden tot overbelasting van mantelzorgers.

> [Naar programmalijn 3](#)

Enkele highlights in 2022

De Mantelzorglijn behandelde het afgelopen jaar 4.954 vragen. De meeste vragen gingen over mantelzorgwoningen. Daarnaast zijn er veel vragen binnengekomen over medehuur, urgentie of inwonen en gevolgen voor inkomen, belastingen en toeslagen.

Vanuit de MantelzorgNL Academie hebben we trainingen verzorgd waarin professionals worden geschoold die GGZ mantelzorgers ondersteunen. We maakten een filmpje met tips en tricks voor mantelzorgers die hun ervaringen willen inzetten t.b.v. van anderen.

Kijk eens naar onze filmpjes over mantelzorg

Programmalijn 3
**Ondersteuning is
van goed niveau**

Als gevolg van de hervorming in de zorg ontstaan in Nederland grote lokale verschillen in het niveau van ondersteuning. Met name waar het de ondersteuning van mantelzorgers in zware zorgsituaties betreft. Wij gaan bij de formulering van dit niveau voor mantelzorgondersteuning uit van verschillende te onderscheiden groepen van mantelzorgers.

Wij formuleren welke vormen van ondersteuning voor mantelzorgers beschikbaar moeten zijn om aan de kwalificatie 'goed' te voldoen. Daarbij zijn in een stedelijke omgeving andere zaken nodig dan in plattelandsgemeenten. De acht vraaggebieden spelen hierbij een centrale rol.

[Naar programmalijn 4](#)

**Check onze
database met
praktijk
voorbeelden**

Enkele highlights in 2022

We werkten aan de doorontwikkeling van de acht vraaggebieden voor mantelzorgondersteuning. Zo hebben wij een databank opgezet met tal van voorbeelden die gebruikt kunnen worden voor het opzetten van een mantelzorgexpertisecentrum tot het organiseren van een activiteit voor mantelzorgers. In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 vroegen wij via een peiling wat men van de gemeentelijke politiek verwacht over mantelzorgondersteuning. Ons adviesteam mantelzorg bereikte in 2022 maar liefst 55 gemeenten. Via extra georganiseerde webinars in het najaar van 2022 gingen we, met een kleine twintig gemeenten, in gesprek over mantelzorgondersteuning.

Programmalijn 4
Lokaal krachtige ondersteuningsstructuur

Als de landelijke vereniging van mantelzorgers beschikken wij, door ons netwerk, over de schaalgrootte en slagkracht om producten en diensten te (laten) ontwikkelen die op lokaal niveau kunnen worden gebruikt.

Bij de keuze en ontwikkeling van producten en diensten maken wij gebruik van de expertise van mantelzorgers en partijen die op lokaal niveau met mantelzorg te maken hebben. Zij weten immers als geen ander waar behoefte aan is, maar missen veelal de middelen om producten en diensten te ontwikkelen. Onze samenwerking met lokale ondersteuners geeft een impuls aan de bekendheid van het thema, de herkenbaarheid en de kwaliteit van het aanbod, en de slagkracht van lokale organisaties.

> [Naar onze innovatieprojecten](#)

Check ons MKBA op gemeentenniveau

Enkele highlights in 2022

Wij organiseerden op vele manieren dat signalen over mantelzorg en vanuit mantelzorgers ons bereiken. Het ambassadeursnetwerk en het correspondentenoverleg zijn hiervan voorbeelden.

De 1e editie van de Masterclass Strategie Ontwikkeling voor bestuurders van mantelzorgondersteunende organisaties was een succes. Het thema was “nadenken over de toekomst van mantelzorg (ondersteuning)”.

Wij verleende onze medewerking aan het adviesrapport voor de Raad van Ouderen (RvO) door het Nationaal Mantelzorgpanel (NMP) te bevragen op het thema mantelzorg voor en door ouderen. Het NMP is daarnaast nog 3 x keer bevraagd op verschillende onderwerpen.

Onze innovatie-
projecten in 2022

Wij voeren een groot aantal taken uit in opdracht van het ministerie van VWS en wij helpen gemeenten, instellingen en organisaties met opmaat-vraagstukken middels advies en scholing.

Wij vinden innovatie in onze sector van groot belang en daarom zetten wij in op innovatieprojecten. Dit zijn ontwikkeltrajecten die wij projectmatig uitvoeren in opdracht van en in samenwerking met andere partijen.

> [Naar onze stichtingsactiviteiten](#)

Werk & Mantelzorg

Voor meer
informatie kijk
op onze site

Enkele highlights in 2022

Wij werkten aan de volgende innovatieprojecten:

Mantelzorg@Werk, in samenwerking met Stichting Werk & Mantelzorg
NOV-project Samen ouder worden
Project "Liefdevolle Plicht"

MantelzorgNLpro

Waar wij met de vereniging onze algemene nutfunctie uitvoeren, zetten wij ons via MantelzorgNLpro in als maatschappelijk ondernemer. Onder MantelzorgNLpro vallen o.a. de ondersteuning van organisaties en overheden op het gebied van mantelzorg en informele zorg.

Binnen MantelzorgNLpro werken wij projectmatig. We hebben een vaste kern medewerkers en maken gebruik van een flexibele schil. Onze kernwaarden zijn: professioneel, samenwerken en flexibel.

De opleidingen, trainingen en webinars van de Academie werden in 2022 hoog gewaardeerd met rapportcijfers tussen de 8 en 9,5.

Voor meer informatie voor professionals: kijk op onze site

MantelzorgNL Academy in 2022

Steeds meer (welzijns)organisaties wisten in 2022 onze Academie te vinden. Onze workshops en webinars voor (werkende) mantelzorgers bleken in trek. De deelname aan onze (open) trainingen voor professionals vertoonde een sterke groei.

In 2022 is weer een nieuwe groep van 14 bevoegen mantelzorgconsulenten opgeleid tot expert in mantelzorg-ondersteuning. We kijken met voldoening terug op de eerste tweedaagse Masterclass voor bestuurders en directeurs van welzijnsorganisaties.

Team advies in 2022

In 2022 voerden onze adviseurs diverse projecten bij gemeentes en welzijnsorganisaties uit. In Meppel startten wij met een nieuwe website voor mantelzorgers waarin alle vormen van ondersteuning worden samengebracht. In Nunspeet is een expertisecentrum opgezet. In Emmen Werkten we aan de verbetering van de ondersteuning van jonge mantelzorgers.

In Zeist en De Bilt is een behoefteonderzoek uitgevoerd onder mantelzorgers. Wijchen vond een uitgebreid behoefteonderzoek plaats, met zowel kwantitatieve als kwalitatieve onderzoeksvormen met als resultaat een adviesrapport op basis waarvan de gemeenteraad een actieplan mantelzorg maakte voor 2023. In Vlaardingingen is een respijtreis ontwikkeld. De respijtreis en de kennis die we ophaalden kunnen we gebruiken als basis voor andere adviestrajecten in de toekomst.

Onze organisatie in 2022 de ledenraad

Aan het woord
Ledenraadslid
Chris Koopman.

Aan het woord
Ledenraadslid
Corrie Vroon.

Elk jaar is het jaarverslag een mooi document dat de ledenraad goede handvaten biedt om alle facetten van de taken van de organisatie onder de loep te nemen. Wat is volgens plan verlopen? Waar werden we door verrast en is daar adequaat volgens de 'spelregels' en afspraken op gereageerd? Kloppen de financiën? Heeft het bestuur voldoende oog en oor voor de input van de ledenraad? En andersom: heeft het bestuur goed overzicht en betreft zij de ledenraad voldoende bij belangrijke actuele ontwikkelingen?

Over onze ledenraad

De leden van de ledenraad worden door en uit de leden van de vereniging gekozen. Onze ledenraad bestaat uit 20 leden waarvan 11 leden uit de kiesgroep individuele mantelzorgers en 9 leden uit de kiesgroep die mantelzorg een warm hart toedragen. De huidige ledenraad is op 23 april 2020 geïnstalleerd. Een reserve lid nam in 2022 een vacante zetel in.

De ledenraad vergaderde in 2022 vier keer. De financiële commissie kwam twee keer bij elkaar. De voorzitter van de ledenraad heeft in het verslagjaar buiten de reguliere vergaderingen om iedere maand contact met de bestuurder.

Behandeld in de ledenraad

- Goedkeuring concept Jaarverslag 2021
- Goedkeuring concept Jaarrekening 2021
- Input en goedkeuring Jaarplan 2023
- Verlening decharge aan bestuurder
- Verlening decharge aan raad van toezicht
- Advies financiële commissie
- Signalen uit het werkveld
- Mededelingen vanuit de RvT en bestuur
- Werving nieuwe voorzitter rvt en ledenraad
- Goedkeuring benoeming nieuwe voorzitter

Ga naar de raad van toezicht

Ledenraad aan het woord

Corrie Vroon

De ledenraad bestaat uit (actieve) mantelzorgers en professionals. Dat maakt het een boeiende groep mensen die bezielend zijn en met elkaar veel expertise hebben opgebouwd.

Corrie Vroon, lid ledenraad MantelzorgNL

Inmiddels ben ik al zeven jaar met veel plezier betrokken bij de ledenraad van MantelzorgNL. Volgend jaar treed ik af, samen met anderen die ook de twee termijnen vol gemaakt hebben. Er komt dan ruimte voor nieuwe leden. Ik voel me en ik ben een ambassadeur van het thema mantelzorg, doordat ik veel ervaring heb als professional maar ook als ervaringsdeskundige.

De ledenraad bestaat uit actieve mantelzorgers en professionals. Dat maakt het een boeiende groep mensen die bezielend zijn en met elkaar veel expertise hebben opgebouwd. Het afgelopen jaar waren er wisselingen van de bestuurder en de voorzitter van de raad van toezicht en de ledenraad. Bij de werving- en selectieprocedure daarvan was de ledenraad actief betrokken. Door de veranderingen is er weer nieuwe chemie en energie gekomen in de vergaderingen.

Mantelzorg is en blijft een actueel thema. Ook gezien de politieke standpunten: langer thuis en minder verpleeghuiszorg. Maar er wordt ook verwacht dat mantelzorgers meer gaan werken en meer mantelzorgtaken gaan uitvoeren. Het behartigen van de belangen van de mantelzorgers wordt steeds belangrijker. En daar draagt de ledenraad aan bij.

De vergaderingen en de inbreng van de ledenraad worden serieus genomen door de bestuurder en de voorzitter. Iedere vergadering krijgt de ledenraad de mogelijkheid om input te leveren d.m.v. een rondje uit werkveld. Hieruit blijkt telkens weer hoe weerbarstig de praktijk is, hoe belangrijk de zorg van de mantelzorgers is en hoe zwaar er een appèl op hen gedaan wordt. Doordat er sprake is van een goede samenwerking tussen de organisatie en de ledenraad, kunnen we actuele thema's blijven agenderen.

Ga naar Chris Koopman

Ledenraad aan het woord

Chris Koopman

Ik heb grote waardering voor MantelzorgNL, met haar betrokken en actieve medewerkers die de vele mantelzorgers en ons als ledenraad bijstaan.

Chris Koopman, lid ledenraad MantelzorgNL

Ruim 1 jaar heb ik nu zitting in de ledenraad van MantelzorgNL, als vertegenwoordiger uit Zeeland. In de gemeente Tholen zet ik mij als vrijwilliger in om de positie van de mantelzorgers te verbeteren.

Er wordt steeds meer gevraagd van mantelzorgers. De komende jaren komen we jongeren en ouderen tekort die kunnen en willen mantelzorgen. We worden steeds ouder. De tijd van langer leven is vaak ook de tijd met meer medische problemen. Daarmee wordt de vraag naar zorg groter. Er wordt nu al (te) vaak gekeken naar een beroep gedaan op de mantelzorgers. Om daar als overheid je pijlen op te richten is wellicht te kort door de bocht. De overheid vraagt veel van de zorgvrager zelf en het netwerk.

Het is natuurlijk gedrag om iets voor elkaar te krijgen. Als je als burger geen nee durft te zeggen of denkt dat je geen nee kunt zeggen, dan blijkt in de praktijk dat je te veel op je bordje krijgt. Het is van belang om burgers nog meer bewust te maken van wat wel en niet van hen verwacht mag worden.

Het belangrijkste is dat mantelzorgers worden ondersteund, bijvoorbeeld door vervangende zorg waarbij de mantelzorgers de zorg tijdelijk kan overdragen. Een mantelzorgmakelaar kan deze regeltaken overnemen. De ondersteuning heeft een positief effect op de kwaliteit van de mantelzorgers.

Dit onderstreept het maatschappelijk belang van mantelzorg en de ondersteuning hiervan. We weten nog niet alles. Daarom doen ik ook een oproep aan de wetenschap om meer onderzoek te doen. Dit komt de ondersteuning van mantelzorgers ten goede en uiteindelijk ook de maatschappij als geheel.

Ga naar Corrie Vroon

Elisabeth van Oostrum
Voorzitter tot 30/09/2022

Henny Sikken
Voorzitter per 01/10/2022

Yvon Hof
Lid auditcommissie

Dirk Jan van Swaay
Lid auditcommissie

Karlijn Hillen
Vice-voorzitter

Geert Gerritse
Lid

Akke Albada
Lid

Onze organisatie in 2022 de raad van toezicht

Over onze raad van toezicht

Onze raad van toezicht houdt toezicht op zowel de vereniging als de stichting. De rvt bestaat uit zes leden. Informatie over de leden van de rvt is geplaatst op onze [website](#).

In 2022 nam de rvt afscheid van voorzitter Elisabeth van Oostrum. Per 1 oktober is Henny Sikken benoemd als nieuwe voorzitter van de rvt en technisch voorzitter van de ledenraad. De rvt benoemde Esther Hendriks tot nieuwe bestuurder van MantelzorgNL. Omdat haar voorganger, Liesbeth Hoogendijk, al voor haar komst was vertrokken, wees de rvt Frans Brocken als interim bestuurder.

De rvt vergaderde in 2022 vijf keer. De auditcommissie kwam twee keer bij elkaar. Een deel van de rvt was aanwezig bij de nieuwjaarsbijeenkomst.

Behandeld in de raad

- Beleid eigen vermogen en beleggingen
- Bevindingen auditcommissie
- Risicoanalyse MantelzorgNL
- Profielschets voorzitter rvt
- MantelzorgNL Jaarverslag 2021
- MantelzorgNL Jaarrekening 2021
- Decharge bestuurder over gevoerde beleid van de stichting
- Rooster van aftreden rvt
- Vergoedingsregeling ledenraad 2023
- Vergoedingsregeling rvt 2023
- Beloning bestuurder
- Begroting 2023
- Meerjarenbeleidsplan 2022-2025 en Jaarplan 2023
- Notulen ledenraad
- Benoeming interim bestuur voor de periode nov/dec 2022
- Benoeming van de nieuwe bestuurder van MantelzorgNL

